

C
891.485109
EDM

දම්දෙණි සුගය තෙත් ලියැවුණු

සිංහල ග්‍රන්ථ වංශයෙන් නිරූපිත සත්ත්ව ජීවිතය පිළිබඳ

සාහිත්‍යමය විමර්ශනයක්

ශ්‍රී ලංකා

පෙරාදෙණි විශ්ව විද්‍යාලයේ

දර්ශනශූරී උපාධිය

සඳහා

ඉදිරිපත් කළ නිබන්ධනයයි.

1990

PERMANENT REFERENCE
FOR USE IN THE
LIBRARY ONLY

කේ. ඩී. ඒ. එච්චන්ඩි

450074

සාරාංශය

විද්‍යා අධ්‍යාපනය සඳහා වර්තමානයේ පළ කොට ඇති සත්ත්ව විද්‍යාව පිළිබඳ ඇතැම් පොත පතක සත්ත්ව පරිණාමය, හැසිරීම් රටාව යනාදිය පිළිබඳ සරල විස්තර ඇතුළත් වුව ද, ඒවා පැරණි ලේඛනයා විසින් නිරූපිත සත්ත්ව

ජීවිතය හඳුනා ගැනීමට අදාළ පුඹී අධ්‍යයන ප්‍රවේශයක් නොවන්නේය. පුරා-
 විද්‍යාත්මක ගවේෂණ මගින් හෙළි කැරෙන පැරණි සතුන් පිළිබඳ තොරතුරු ද
 බොහෝ විට සීමා වන්නේ , ඔවුන් විසූ අවධිය , විසූ පෙදෙස් හා එම සතුන්-
 ගේ ඛාහිර හැඩ රුව, ප්‍රමාණය යනාදි කරුණු නිර්ණය කිරීම සම්බන්ධයෙන් පමණි.
 එම සතුන්ගේ හැසිරීම් රටාව, ජීවන ප්‍රවෘත්තිය , එසේම තත්කාලීන මිනිසා ඔවුන්
 ගැන සිතූ පැතු දේ , ඔවුන් තෙරෙහි පැවති ආකාරය වැන්නක් ඉන් හෙළිවන්නේ
 අල්ප මාත්‍ර වශයෙනි. එසේ හෙයින් සිංහල ග්‍රන්ථ වංශයෙහි පවත්නා උනන්දුවක්
 මඳකින් හෝ පිරිමසාලීම පරමාර්ථ නොව ගෙන, "දඹදෙණි යුගය තෙක් ලියැවුණු
සිංහල ග්‍රන්ථ වංශයෙන් නිරූපිත සත්ත්ව ජීවිතය පිළිබඳ සාහිත්‍යමය විමර්ශනයක්"
 නමැති මේ නිබන්ධය ඉදිරිපත් කරනු ලැබේ.

මෙහි ලා "සත්ත්ව ජීවිතය " යන්නෙන් අදහස් කැර ඇත්තේ තිරියග්ගත
 සත්ත්ව ජීවිතයයි. බුදු දහමට අනුව "මානවයා " ද "සත්ත්ව " ගණයෙහි
 ලා ගැනුණ ද මෙහි දී ඔහු වෙන් කොට තිරියන් සත්ත්ව ගණයා පමණක් මුල් කොට
 ඇත්තේය. කරුණු සනාථ කිරීමෙහි ලා අදාළ කැනෙන්නි දී මිනිසා නො සඳහන්
 වන්නේ නොවේ.

අනුරපුර - පොළොන්නරු හා දඹදෙණි යන අවධිවල පමණක් ලියැවුණු
 සිංහල ග්‍රන්ථ ආශ්‍රිත ව මේ පශ්චාත්තීය සිදු කොට ඇත්තේ එම අවධීන්හි සිංහල
 ජනතාවගේ සිතූම් පැතුම් ආධ්‍යාත්මික සංවර්ධනයට බෙහෙවින් නැඹුරු වූ යුග සේ
 සලකන ලද බැවිනි.

පැරණි සිංහල සාහිත්‍යය බුදු දහමින් ප්‍රභාවිත වීමත් භාරතීය සාහිත්‍යාවලි-
 යෙන් පෝෂණය වීමත් නිසා එයින් නිරූපිත සත්ත්ව ජීවිතය වඩා විචිත්‍ර වූ ද
 විවිධ වූ ද ගැඹුරු වූ ද නවා විෂයක් බවට පත් වී ඇත්තේය.

PERMANENT REFERENCE
FOR USE IN THE
LIBRARY ONLY

හිංසාව පාපයක් නොව ඉගැන්වෙන, කෘණ පිටිතයේ පවා ආරක්ෂාව
නෙරෙහි අවධානය යොදා ඇති මුදු දහමට අනුව සකස් නොව ගත්, මානසික
පරිසරයකින් හෙබි ජනතාවක් සතු සාහිත්‍යයෙන් පිළිබිඹු නෙරෙන සත්ත්ව පිටිතය
නෙරෙහි අවධානය යෙදීම මානව ධර්ම විද්‍යාව හැදෑරීම සම්බන්ධයෙන් ද ඉතා
වැදගත් වෙයි.

මේ නිබන්ධය ප්‍රධාන කාරණා තුනකින් සමන්විත වෙයි. සංඥා තරංගය
නම් වූ ප්‍රථම කාරණයෙහි පරිච්ඡේද තුනකි. පළමු වැනි පරිච්ඡේදයෙන්
පැරණි ජනයා කිරිසන් සත්ත්ව ලෝකය වර්ගීකරණයට හසු කළ අයුරු ද දෙවැනි
පරිච්ඡේදයෙන් වර්ගීකෘත සත්ත්ව ගණ පිළිබඳ සරල හැඳින්වීම් ඇතුළු නාමාවලිය
ද තෙවැනි පරිච්ඡේදයෙන් සත්ත්වයන් පිළිබඳ නාමකරණය, තුල බෙදීම යනාදි
තොරතුරු ද දක්වා ඇත්තේය.

ද්විතිය කාරණය වූ භාව තරංගය පරිච්ඡේද වතුර්ථයකින් සමන්විත
වෙයි. ඒ පරිච්ඡේද වතුර්ථයෙන් පිළිවෙලින්, විවිධ ප්‍රභේදගත කිරිසන්
සත්ත්ව ගණයාගේ බාහිර අංගලක්ෂණ හා ගති පැවතුම් ද ආහාර පාන ද වාස-
ස්ථාන ද වයභීයාධර්ම ද විග්‍රහ නොව ඇත.

තෘතිය කාරණය වූ විචාර තරංගයට පරිච්ඡේද පඤ්චකයෙන් ඇතුළත් වේ.
මේ පරිච්ඡේදවලින් කිරිසන් සතුන් පිළිබඳ ආගමික මති මතාන්තර හා සමාජ
ආකල්ප, පැරණි සිංහල ලේඛනයා සත්ත්ව පිටිතය නෙරෙහි හෙළි දැක්වීම,
මිනිසා හා කිරිසන් සතුන් අතර අතිතයේ සිට පැවති සම්බන්ධතා හා එහි
විකාශය, ඇතුළු කිරිසන් සතුන් වටා ගෙවී ඇති ජන නවා - ජනප්‍රවාද හා
ගැමි විශ්වාස ඇතුළු ජන ව්‍යවහාර හා සත්ත්ව පිටිතයේ එතෙක් මෙතෙක්
පවත්නා කාලීන වෙනස් කම් ද පරිසරය හා කිරිසන් සත්ත්ව ලෝකයේ
අනාගතය ද පිළිවෙලින් විමර්ශනයට ලක් නොව ඇත්තේය.

මෙය සාහිත්‍යමය විමර්ශනයකි. පැරණි සිංහල ගත්කරුවා සත්ත්ව
පිවිතය නිරූපණය කිරීමට ගත් ක්‍රියා මාගී හා ඉන් අපේක්ෂිත වල, ඔවුන් විසින්
නිර්දේශිත කරුණු ආශ්‍රයෙන් හැඹුරට විමසා බැලීම මෑ ප්‍රධාන පරමාර්ථය නොව
ගත් බැවින් මෙය සාහිත්‍ය විමර්ශනයකට පමණක් සීමා නොව ඇත්තේය.

වකිමානායේ දියුණුව ඇති පිට විද්‍යාව හෝ එහි අංගයන් වන සත්ත්ව
විද්‍යාව හෝ අනුව සත්ත්ව සම්භවය, පරිණාමය, ව්‍යවච්චේදය යනාදිය පිළිබඳ
විග්‍රහ කිරීමක් මෙහි ලා අපේක්ෂා නොව තැන. එහෙත් පැරණි සිංහල ලේඛකයා
විසින් නිරූපිත සත්ත්ව පිවිතයේ ආරම්භය, හැසිරීම යනාදිය පිළිබඳ තොරතුරු
වකිමානායේ සත්ත්ව විද්‍යාවට අදාළ වචන තොරතුරු හා සමාන වන තැන්
සංස්පෑත ව විමසීමට ලක් කැර ඇත.

සාහිත්‍ය ශ්‍රත්ථ ආශ්‍රයෙන් කරනු ලබන මේ නිබන්ධයට ඇතුළත් කරුණු
විමසිල්ලට ලක් කැර ඇත්තේ සාහිත්‍යමය දෘෂ්ටිකෝණයෙනි. එයින් අපේක්ෂා කරන
ලද්දේ සත්ත්ව පිවිතය ඔස්සේ චක්‍ර ව හෝ සථුව හෝ දැක්වෙන මානුෂික හර
පද්ධතිය හෙළිදරවු කිරීමයි. එබැවින් මෙය වාර්තා භූගෝලමය ඉදිරිපත්
කෙරෙන චේතනාසිත හෝ පුරා විද්‍යාත්මක හෝ විෂය බද්ධ කණියක් සේ නොව,
සත්ත්ව පිවිතය නිරූපණය කළ පැරණි ලේඛකයන්ගේ සමකාලීන චින්තනයෙහි හා
විභාගයෙහි ප්‍රභාව ඔස්සේ ඉහි කැරෙන, පිවිත පරිභාන කාරක ආධ්‍යාත්මික
පණිවිඩය ගම්‍යමාන වන කණියක් සේ සංග්‍රහ කිරීමට යත්න දරා ඇත්තේය.
නොවීන් මෑ ඉන් අදහස් නොව ඇත්තේ, පැරණි හෙළයන් කිරිසන් සතුන් නියා
ලද අත්දැකීම් හා දැනුම් සම්භාරය ඔස්සේ පිටලෝකය හා පරිසරය සම්බන්ධයෙන්
ඇති කැර ගත් චින්තාවලියත්, ඒ මගින් ඔවුන්ගේ පිවිත හැඩ ගස්වා ගත් අයුරුත්,
එසේ ම ඒ ආන දායාදය පශ්චිම ජනයා වෙනුවෙන් ශේෂ නොව තුබූ අයුරුත්
හෙළිදරවු කිරීමයි.

මේ සඳහා උපයෝග නොව ගන්නා ලද්දේ අනුරපුර සමයේ සිට දඹදෙණි සමය තෙක් ලියැවී ඇතට අවශීෂ්ට ව ඇති කියතට නොවැඩි ග්‍රන්ථ සංඛ්‍යාවයි. එය ප්‍රධාන මූලාශ්‍රය වශයෙන් ගෙන ඇති අතර, විෂය කරුණු වඩාත් පැහැදිලි කිරීමට අවශ්‍ය වූ තැනෙන, තත්කාලීන මෙන් මැ පෞරාණික ලිපි සේ ලිපි ද, ශාස්ත්‍රීය හා චේතනාසිත ලිපි ලේඛන ද, කලා කෘති ද ප්‍රයෝජනවත් ගෙන ඇත්තේය. ඊට අමතර ව ත්‍රිපිටක අටුවා ග්‍රන්ථ කිපයෙන් ද පරිශීලනය කෙරිණි. ඒ සියල්ල ද්විතීය මූලාශ්‍රය ලෙසින් සලකා ඇත්තේය.

ශ්‍රේෂ්ඨ පුරුෂාර්ථ තරා සමාජය මෙහෙයවීම යාහිතයයේ විශිෂ්ට පරමාර්ථයක් සේ සැලකෙන තලක යට කි අයුරේ පමිවිචයක් කෙරෙහි අවධානය යොදීම මහ මෙහෙවරන බැඳි යාමකි. ඒ මෙහෙවර යාර්ථක කර ගනු වස් ඉහත දැන්වූ ප්‍රධාන මූලාශ්‍රයන්හි ආ තිරියන් සතුන් පිළිබඳ සියලුම තොරතුරු එක් රැස් කර, අදාළ කරුණු සාධනය කිරීම පිණිස අවශ්‍ය සාධක පමණක් පරිශ්‍රමයකින් වෙන් කැර ගැනිණි. ඒ සාධක කරුණු තරංගත්‍රය යටතේ වූ පරිච්ඡේද දොළොසේ විශ්ලේෂණාත්මක අයුරින් ඉතා පරිස්සමින් ඇතුළත් කරන ලද්දේය. නිබන්ධයෙහි ඇතුළත් කරුණු පිළිබඳ අර්ථ කථන දීමත් ඒ පිළිබඳ අගැයීමකට මහ පෙනවීමත් මෙහි ලා සථා ශක්තියෙන් සිදු නොව ඇත්තේය.

මේ නිබන්ධය වූ තලි සොයා ගත් දත්ත පිළිබඳ පුණී සංග්‍රහයෙන් නොවේ. විෂය ක්ෂේත්‍රය අනවශ්‍ය ලෙස දිණී වීම හා නිබන්ධක පරමාර්ථයේ සීමා ඉක්මවීම වළක්වනු පිණිස ඇතැම් තොරතුරු අකමැත්තෙන් වුව ද බැහැර ලීමට සිදු විය. උදාහරණයක් ලෙස සිංහල වෙදකමට තිරියන් සතුන්ගෙන් ලැබුණු ප්‍රයෝජන සඳහන් කළ හැකිය. එවැනිනක් මෙහි ලා සාකච්ඡා නොව ඇත්තේ ඉතා සංකීප්ත අයුරිනි. එය පමණක් නොව මෙරට පැවති පැරණි සත්ත්ව වෛද්‍ය විද්‍යාව ද පෘථුල අයුරින් විමර්ශනයට භාජන විය යුත්තකි. එසේ මැ සතුන් සම්බන්ධයෙන් පැරණි

භෙළයන් දැරූ අදහස් සමකාලීන වශයෙන් හෝ ඊට පූර්වයෙහි හෝ භාරතයෙහිද පැරණි ශිෂ්ටාචාරවලට උරුමකම් කියූ චෙතන් රටවල ද එබඳු අදහස් හා ගැඹුරට සසඳා බැලීම පවා පෘථුල විෂය ක්ෂේත්‍රයකට අයත් වන්නකි. විස්තර බාහුලය හිතියෙන් එබඳු කරුණු ද මෙහි ලා සාකච්ඡා කොට ඇත්තේ ඉතා මැ සංක්ෂිප්ත අයුරිනි. බෙහෙවින් මැ අවශ්‍යයැ යි හැඟුණු තැනෙක පමණක් ඒ පිළිබඳ ව ප්‍රමාණවත් අයුරින් කරුණු ඉදිරිපත් කොට ඇත.

වකිලානගේ බහුලව දන්නට ලැබෙන "සමනලයා " පැරණි සිංහල සාහිත්‍ය ග්‍රන්ථාවලියෙන් ඉවතට පියා හඹා ඇත්තේ කවර හෙයින්ද? එසේ නැතහොත් මේ ප්‍රාණියා තවමත් එහි සැඟවී සිටින්නේද? එසේ නම් ඒ කවර තැනෙකි-හි ද? වැනි තැන් ඉතා සිටුවී ලෙස පරීක්ෂණයට භාජන කළ යුතුව ඇත.

තෙසේ වුව ද විද්‍යාර්ථිනට මේ විමර්ශනය මත නැගී සිංහල සාහිත්‍යයේ යටැ කී අයුරේ ම පෙන් රැසක් ඔස්සේ තවත් පෘථුල සාහිත්‍යමය පරෙක්ෂණ සඳහා නැඹුරු වීමට යෝග්‍ය හා අවශ්‍ය පසුබිම මෙයින් සකස් කොට ඇති බව ද මෙහි ලා අවධානයට හසු කළ යුත්තකි.

ප්‍රධාන මූලාශ්‍රයට අයත් සාහිත්‍ය කෘතියකින් උපුටා ගත් වාක්‍යයන් හෝ වාක්‍යාංශයන් හෝ මෙහි එන හැම පරිච්ඡේදයක ම මාතෘකා පාඨය වශයෙන් යොදා ඇත. ඒ අනුව පළමුවන දෙවන සිවුවන සයවන අටවන හා දොළොස්වන පරිච්ඡේද සඳහා තම් විභාගයෙන් ද තෙවන පරිච්ඡේදය සඳහා අමාවතුරෙන් ද පස්වන නවවන හා දසවන පරිච්ඡේද සඳහා ධර්මප්‍රදීපිකාවෙන් ද සත්වන පරිච්ඡේදය සඳහා දහම් සරණින් ද එකළොස්වන පරිච්ඡේදය සඳහා බ්‍රහ්මසරණින් ද මාතෘකා පාඨ උපුටා ගෙන ඇති බව ද සැලකිය යුත්තකි. 8

නුතන ජීව විද්‍යාව දියුණුවන තුරු බොහෝ රටවල පැරණි ජනයා
 තිරිසන් සතුන් දෙස බැලුවේ ආගමික මති මතාන්තර මගින් දිස්න වූ භූත දයාවී ද
 මිශ්‍ර වූ හැඟිම්වලිනි. ශිෂ්ටාචාරය නරා එළඹෙමින් සිටි පැරණි මිනිසා අදාළව
 හඳුනාගැනීමට පටන් මානවයා දත්වා ගැනුණු සියලුම සත්ත්ව ගණයා දෙස භාවනා-
 මය මනසින් හා ආධ්‍යාත්මික ප්‍රබෝධයින් බලන්නට පුරුදු විය. බොද්ධ
 දර්ශනයෙන් ප්‍රභාවිත පැරණි සිංහල ලේඛනයා එහි ගැඹුරට මැ පිවිසෙයි. මේ
 නයින් විශ්ව සම්භාව්‍ය මහා කාව්‍යයකට නොදෙවැනි අයුරින් වමන්කාරජනන වූ ද
 විචිත්‍ර වූ ද රසවත් වූ ද සත්ත්ව ලෝකයේ අපූරු නවාට පැරණි සිංහල
 සාහිත්‍යයෙහි ද බොහෝ දුරට ගැබ් වී ඇති බව දන්නෝ හඳුනන්නෝ
 අල්පයහ. මේ නිබන්ධය ඒ අපූරු ලොවට පිවිසීමට පෙරටු කළ
 පහතත් පමණි.

කේ.බී.ඒ.එඩ්මන්ඩ්.

PERMANENT REFERENCE
 FOR USE IN THE
 LIBRARY ONLY